

MIŠLJENJE VIJEĆA

od 10. prosinca 2013.

o programu gospodarskog partnerstva Slovenije

(2013/C 368/03)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. ⁽¹⁾ o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrtâ proračunskih planova i osiguranju smanjenja prekomjernog deficita država članica u europodručju, a posebno njezin članak 9. stavak 4.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Cilj Pakta o stabilnosti i rastu jest osigurati proračunsku disciplinu u cijeloj Uniji te se njime određuje okvir za sprečavanje i smanjenje prekomjernih državnih deficita. Temelji se na cilju zdravih javnih financija kao sredstvu za poboljšanje uvjeta za stabilnost cijena i za snažni održivi rast poduprt financijskom stabilnošću, čime se podupire ostvarivanje ciljeva Unije u pogledu održivog rasta i radnih mjesta.
- (2) Uredbom (EU) br. 473/2013 utvrđuju se odredbe za jačanje praćenja proračunskih politika u europodručju i osiguranje usklađenosti nacionalnih proračuna sa smjernicama za ekonomsku politiku izdanima u kontekstu Pakta o stabilnosti i rastu i Europskog semestra. Budući da poduzimanje samo proračunskih mjera možda neće biti dovoljno za osiguranje trajnog smanjenja prekomjernog deficita, možda će biti potrebne dodatne mjere politika i strukturne reforme.
- (3) U članku 9. Uredbe (EU) br. 473/2013 utvrđuju se modaliteti programâ gospodarskog partnerstva koje države članice čija je valuta euro podnose u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita. Pri utvrđivanju plana mjera kojima se doprinosi učinkovitim i trajnom smanjenju prekomjernog deficita u programu gospodarskog partnerstva trebalo bi posebno navesti glavne fiskalno-strukturne reforme, a osobito one koje se odnose na oporezivanje, sustave mirovinskog i zdravstvenog osiguranja i proračunske okvire.
- (4) Vijeće je 2. prosinca 2009. donijelo odluku u skladu s člankom 126. stavkom 6. Ugovora kojom je Slovenija podvrgnuta postupku u slučaju prekomjernog deficita. Vijeće je 21. lipnja 2013. donijelo revidiranu preporuku

u skladu s člankom 126. stavkom 7. Ugovora u kontekstu postupka u slučaju prekomjernog deficita pokrenutog prije stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 473/2013. U tom je kontekstu od Slovenije zatraženo da do 1. listopada 2013. dostavi program gospodarskog partnerstva u kojem se navode fiskalno-strukturne reforme namijenjene učinkovitim i trajnom smanjenju prekomjernog deficita.

- (5) Program gospodarskog partnerstva koji je Slovenija dostavila 1. listopada obuhvaća mjere kojima su ciljevi jačanje proračunske strategije za trajno smanjenje prekomjernog deficita (posebna preporuka Vijeća za pojedinu zemlju („CSR”) 1), potpora dugoročnoj održivosti mirovinskog sustava i smanjivanje troškova starenja (CSR2), reforma tržišta rada (CSR3), procjena kvalitete sredstava u bankovnom sustavu (CSR4), poboljšanje regulatornog okvira banaka i mogućnosti nadzora (CSR5), reforma reguliranih struka (CSR6), skraćivanje trajanja sudskih postupaka (CSR7), jačanje korporativnog upravljanja poduzećima u državnom vlasništvu i privatizacije (CSR8) te restrukturiranje poduzeća i poboljšanje poslovnog okruženja (CSR9).
- (6) Fiskalno-strukturne mjere i reforme koje Slovenija planira provesti odnose se na sljedeće: i. porezni sustav i poreznu disciplinu; ii. fiskalni okvir; iii. mirovinski sustav; i iv. dugoročnu njegu. Taj skup mjera djelomično je prikladan i moglo bi se očekivati da će doprinijeti učinkovitim i trajnom smanjenju prekomjernog deficita. Unatoč tome, u nekim su područjima potrebni dodatni naponi i ubrzana provedba.
- (7) Očekuje se da će nedavne mjere za strukturno povećanje prihoda, a pogotovo više stope PDV-a i novi porez na nekretnine značajno doprinijeti (otprilike 1,3 % BDP-a) konsolidaciji javnih financija. Te akcije nisu dopunjene strukturnim mjerama na strani rashoda koje su također neophodne da bi se postiglo uravnoteženi proračun/proračunski višak. S obzirom na trenutno dostupne informacije još je prerano ocjenjivati nekoliko administrativnih mjera za jačanje porezne discipline, no ako bi one bile učinkovite, dodatno bi ojačale održivost javnih financija.
- (8) Tijela vlasti pripremaju promjene zakonodavstva na kojem se temelji fiskalni okvir u skladu s Ugovorom o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj Uniji (TSCG) i drugim odredbama prava Unije. Odobreno ustavno pravilo o uravnoteženom proračunu/proračunskom višku i predviđeni pravni akti kojima se detaljnije uređuje njegova provedba,

⁽¹⁾ SL L 140, 27.5.2013., str. 11.

posebno novi Zakon o fiskalnom pravilu i izmijenjeni Zakon o javnim financijama trebali bi doprinijeti utvrđivanju fiskalne discipline u nacionalnom pravu.

- (9) Rezultat je provedbe mirovinske reforme iz prosinca 2012. umjereni porast mjesečnog broja novih starosnih umirovljenika. No procjena provedbe druge preporuke Vijeća o jačanju dugoročne održivosti mirovinskog sustava bila bi preuranjena. Implikacije reforme ocjenjuje radna skupina koja se sastoji od članova akademske zajednice i javne uprave. Na temelju njezinih zaključaka, Vlada namjerava izraditi prijedloge za daljnju prilagodbu mirovinskog sustava kako bi se osiguralo njegovu održivost nakon 2020.
- (10) Kako bi se dodatno djelovalo u području povećanja troškova starenja, Vlada je odobrila nacrt zakona o dugoročnoj njezi i osobnoj pomoći koji uvodi novi sustav utemeljen na osiguranju. Donošenje novog zakona predviđeno je za prvu polovinu 2014. Potrebno je razjasniti financiranje obveznog sustava utemeljenog na osiguranju, ali će on vjerojatno biti utemeljen na obveznim doprinosima aktivnog i neaktivnog stanovništva i ne bi trebao povećati ukupnu stopu doprinosa za socijalno osiguranje.
- (11) Slovenija je zadnjih mjeseci pojačala nefiskalne strukturne reforme relevantne za prilagodbu makroekonomskih neuravnoteženosti. U bankovnom je sektoru postignut ključni napredak. Unatoč tome, ključne reforme kojima se podupiru prilagodba i rast još su uvijek u pripremi i bitno kasne, posebno izvansudsko korporativno restrukturiranje i donošenje klasifikacije državne imovine.
- (12) U tijeku su provedbene mjere za stabilizaciju bankovnog sektora, a posebno se provode detaljni pregled kvalitete sredstava i testiranje otpornosti na stres koji pokrivaju gotovo 70 % bankovnog sektora i koji bi trebali biti dovršeni do kraja 2013. Očekuje se da će takvu procjenu slijediti detaljna strategija restrukturiranja, konsolidacije i dokapitalizacije bankovnog sektora, koja bi ujedno sadržavala i planove za prestanak investiranja izravnih i neizravnih doprinosa javnog sektora u domaće banke. Taj bi prestanak investiranja znatno smanjio rizik od ponovnog pojavljivanja nepredviđenih obveza u sljedećim godinama.

- (13) Tekuća reforma Zakona o slovenskom državnom holdingu, ako je se dobro osmislila i detaljno provede zajedno s brzim napretkom privatizacije određenih poduzeća u državnom vlasništvu, mogla bi, s jedne strane, stvoriti prihode i smanjiti nepredviđene obveze opće države i, s druge strane, doprinijeti boljem i učinkovitijem strateškom upravljanju državnom imovinom, a posebno u pogledu mogućnosti privlačenja stranih investitora,

DONIJELO JE SLJEDEĆE MIŠLJENJE:

Programom gospodarskog partnerstva Slovenije dostavljenim Komisiji i Vijeću dana 1. listopada 2013. obuhvaćen je skup fiskalno-strukturnih reformi kojim se djelomično prikladno doprinosi učinkovitom i trajnom smanjenju prekomjernog deficita i koji bi trebalo pravilno i detaljno provesti kako bi dao očekivane rezultate. Program gospodarskog partnerstva posebno pokazuje određeni napredak u ispunjavanju obveza iz programa stabilizacije i nacionalnog programa reformi Slovenije u pogledu porezne reforme, jačanja porezne discipline i fiskalnog upravljanja te oporavka bankovnog sektora. Restrukturiranje bankovnog i korporativnog sektora i strategija konsolidacije nakon objavljivanja pregleda kvalitete sredstava i testiranja otpornosti na stres za banke ključni su za stjecanje povjerenja i privlačenje stranih investitora u Sloveniju, uključujući i investicije u državne obveznice. Rad na mogućim daljnjim prilagodbama mirovinskog sustava tek je nedavno započeo pa informacije o predviđenim konkretnim mjerama i rokovima za to područje nisu dostupne. Općenito, gotovo su sve reforme u tijeku, što znači da su njihovo brzo donošenje i potpuna provedba od ključne važnosti. Sloveniju se stoga poziva da navede dodatne detalje o pruženim informacijama i da pruži dodatne informacije o predviđenim reformama u predstojećem nacionalnom programu reformi i programu stabilizacije čiju će cjelovitu procjenu provesti Komisija i Vijeće u kontekstu Europskog semestra.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2013.

Za Vijeće
Predsjednik
R. ŠADŽIUS